

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 czerwca 2022 r.

Poz. 3981

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.506.2022 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 3 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 280/XXXIV/2022 Rady Miejskiej w Kaletach z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie odstąpienia od dochodzenia niektórych należności przypadających Gminie Kalety lub jej jednostkom organizacyjnym, w całości, jako sprzecznej z art. 59a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.), dalej jako „ustawa” oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 28 marca 2022 r. Rada Miejska w Kaletach podjęła uchwałę Nr 280/XXXIV/2022 w sprawie odstąpienia od dochodzenia niektórych należności przypadających Gminie Kalety lub jej jednostkom organizacyjnym, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 59a ust. 1 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 5 maja 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona niezgodna z prawem.

Zgodnie z treścią art. 59a ust. 1 ustawy *organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o niedochodzeniu należności o charakterze cywilnoprawnym przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych - jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia.*

Nadto, organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż *Opierając się na konstrukcji wad powodujących*

nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Organ nadzoru wskazuje, iż Rada Miejska w Kaletach w § 1 uchwały postanowiła, że *Gmina Kalety i jej jednostki organizacyjne wymienione w art. 9 pkt 3, 4 i 13 ustawy o finansach publicznych mogą nie dochodzić należności przypadającej Gminie lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13 tej ustawy, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, a w przypadku należności z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych – jeżeli jej kwota jest równa świadczeniu pieniężnemu w rozumieniu tej ustawy albo większa od tego świadczenia.*

W ocenie organu nadzoru Rada Miejska w Kaletach przyjmując przedmiotową uchwałę nieprawidłowo wypełniła delegację ustawową z art. 59a ust. 1 ustawy. Rada w sposób właściwy określiła wysokość należności cywilnoprawnych, które nie podlegają dochodzeniu, jednak wprowadzono fakultatywność co do możliwości ich niedochodzenia. Użyte sformułowanie *mogą nie dochodzić* rodzi uznaniowość po stronie Gminy Kalety i jej jednostek organizacyjnych, która w przedmiotowym stanie faktycznym jest niedopuszczalna. Zgodnie z art. 59a ust. 1 rada może jedynie podjąć uchwałę o generalnym niedochodzeniu należności cywilnoprawnych, nie zaś dać możliwość niedochodzenia tych należności w indywidualnych sprawach. Uchwała w tym przedmiocie powinna w sposób kategoryczny wyłączać dochodzenie określonych należności cywilnoprawnych, a nie jedynie dawać taką możliwość. Wobec czego uchwała Rady Miejskiej w Kaletach została podjęta z przekroczeniem delegacji ustawowej. Na mocy art. 59a ust. 1 ustawy fakultatywność przejawia się jedynie tym, że rada może podjąć uchwałę w przedmiocie niedochodzenia należności o charakterze cywilnoprawnym, bądź też całkowicie odstąpić od podjęcia takiej uchwały. Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, że koniecznym jest stwierdzenie nieważności w stosunku do całości uchwały, gdyż w przeciwnym razie doszłoby do zniekształcenia i zmiany intencji lokalnego uchwałodawcy.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr 280/XXXIV/2022 Rady Miejskiej w Kaletach z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie odstąpienia od dochodzenia niektórych należności przypadających Gminie Kalety lub jej jednostkom organizacyjnym - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz